

İÇİNDEKİLER

İçindekiler	5
Tablolar Dizini.....	11
Şekiller Dizini.....	12
Semboller ve Kısaltmalar	15
Özet.....	19
Abstract	20

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş	21
-------------	----

İKİNCİ BÖLÜM

Literatür Taraması ve İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Temel Kavramlar	25
2.1. Literatür Taraması	25
2.2. İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Temel Kavramlar	28
2.2.1. İşçi Kavramı	28
2.2.2. Çalışan Kavramı	29
2.2.3. İşveren Kavramı	29
2.2.4. İşyeri Kavramı	29
2.2.5. İş Sağlığı Kavramı.....	29
2.2.6. İş Güvenliği Kavramı	30
2.2.7. İş Sağlığı ve Güvenliği Kavramı	30

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Türkiye’de Kadın İşgücünün Durumu	33
3.1. İstihdam, İşgücüne Katılma ve İşsizlik Oranı	33
3.2. Eğitim Seviyesine Göre Kadın İstihdam Oranı.....	37
3.3. Medeni Durma Göre İşgücüne Katılma Oranı	39
3.4. Kadın İstihdamının Sektörlere Göre Dağılım Oranı.....	42
3.5. Yarı Zamanlı Çalışanların İstihdam İçindeki Oranı.....	44
3.6. Kayıt Dışı İstihdam Oranı.....	46
3.7. İş Kazası Oranı.....	48
3.8. Meslek Hastalığı Oranı.....	52

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kadın İşçinin İş Sağlığı ve Güvenliğine Yönelik Hukuki Düzenlemeler ve Karşılaşılan Sorunlar	57
4.1 Cinsiyete Dayalı Ayrıma Karşı Koruyucu Düzenlemeler	57
4.1.1 Uluslararası Düzenlemeler	57
4.1.1.1 Birleşmiş Milletler Belgeleri.....	57
4.1.1.1.1. İnsan Hakları Evrensel Bildirisi.....	58
4.1.1.1.2. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi.....	59
4.1.1.1.3. Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi	60
4.1.1.1.4. Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi	61
4.1.1.2. Uluslararası Çalışma Örgütü Belgeleri	63
4.1.1.2.1. Ücret Eşitliği Hakkında 100 Sayılı Sözleşme	64
4.1.1.2.2. İş ve Meslek Bakımından Ayrıım Hakkında 111 Sayılı Sözleşme	65

4.1.1.2.3. Hizmet İlişkinine Son Verilmesi Hakkında 158 Sayılı Sözleşme	66
4.1.1.2.4. Uluslararası Çalışma Örgütü Bildirgeleri.....	66
4.1.1.2.5. Uluslararası Çalışma Örgütü Tavsiye Kararları	70
4.1.1.3. Avrupa Konseyi Belgeleri.....	70
4.1.1.3.1. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	70
4.1.1.3.2. Avrupa Sosyal Şartı ve Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı.....	71
4.1.1.4. Avrupa Birliği Belgeleri.....	73
4.1.1.4.1. Roma Antlaşması	73
4.1.1.4.2. Maastricht Antlaşması.....	74
4.1.1.4.3. Amsterdam Antlaşması	75
4.1.1.4.4. Lizbon Antlaşması.....	76
4.1.1.4.5. Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı.....	78
4.1.1.4.6. Eşitliğe İlişkin Yönergeler	79
4.1.1.4.7. Ayrımcılığa İlişkin Yönergeler	80
4.1.2. Ulusal Düzenlemeler	81
4.1.2.1. İş Sözleşmesinin Yapılması ve Sonlandırılması	82
4.1.2.2. Ücret ve Kıdem Tazminatı	85
4.1.2.3. İspat ve Yaptırım.....	86
4.2. İşin Düzenlenmesi Bakımından Koruyucu Düzenlemeler	88
4.2.1. Uluslararası Düzenlemeler	89
4.2.1.1. Uluslararası Çalışma Örgütü Belgeleri	89
4.2.1.1.1. 45 Sayılı Yeraltı İşleri (Kadınlar) Sözleşmesi....	89
4.2.1.1.2. Kadınların Gece Çalıştırılması Hakkında Sayılı Sözleşme	90

4.2.1.1.3. 127 Sayılı Azami Ağırlık Sözleşmesi	90
4.2.1.2. Avrupa Konseyi Belgeleri.....	91
4.2.1.2.1. Avrupa Sosyal Şartı	91
4.2.1.2.2. Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı	91
4.2.2. Ulusal Düzenlemeler	91
4.2.2.1. Yer Altında ve Su Altında Çalıştırma.....	92
4.2.2.2. Gece Postalarında Çalıştırma	93
4.3. Analık Durumunda Koruyucu Düzenlemeler	98
4.3.1. Uluslararası Düzenlemeler	98
4.3.1.1. Birleşmiş Milletler Belgeleri.....	99
4.3.1.1.1. İnsan Hakları Evrensel Bildirisi.....	99
4.3.1.1.2. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi.....	99
4.3.1.1.3. Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi	99
4.3.1.2. Uluslararası Çalışma Örgütü Belgeleri	100
4.3.1.2.1. 103 Sayılı Analığın Korunması Sözleşmesi.....	100
4.3.1.2.2. 183 Sayılı Analığın Korunması Sözleşmesi.....	101
4.3.1.2.3. Hizmet İlişkisine Son Verilmesi Hakkında 158 Sayılı Sözleşme	102
4.3.1.2.4. Gece Çalışması Hakkında 171 Sayılı Sözleşme	103
4.3.1.2.5. Analığın Korunmasına İlişkin 191 Sayılı Tavsiye Kararı.....	104
4.3.1.2.6. 165 Sayılı Aile Sorumlulukları Olan İşçiler Tavsiye Kararı.....	104
4.3.1.3. Avrupa Konseyi Belgeleri.....	105
4.3.1.4. Avrupa Birliği Belgeleri	105
4.3.1.4.1. Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı.....	105

4.3.1.4.2. İş Güvencesine İlişkin Yönergeler	105
4.3.2. Ulusal Düzenlemeler	109
4.3.2.1. Çalıştırılma Şartları ve Süreleri.....	111
4.3.2.2. Süt İzni	115
4.3.2.3. Ücretsiz İzin	116
4.3.2.4. Emzirme Odaları ve Çocuk Yurtları	118
4.4. İşyerinde Cinsel Tacize Karşı Koruyucu Düzenlemeler..	120
4.4.1. Uluslararası Düzenlemeler	121
4.4.1.1. Uluslararası Çalışma Örgütü Belgeleri	121
4.4.1.2. Avrupa Konseyi Belgeleri.....	121
4.4.1.3. Avrupa Birliği Belgeleri.....	121
4.4.2. Ulusal Düzenlemeler	122
4.4.2.1. Cinsel Taciz.....	122
4.4.2.2. Psikolojik Taciz.....	124
4.5. Kadın İşçinin Çalışma Hayatında Karşılaştığı Sorunlar.....	125
4.5.1. Ayrımcılık.....	125
4.5.2. Taciz	127
4.5.2.1. Cinsel Taciz.....	127
4.5.2.2. Psikolojik Taciz.....	130
4.5.3. Kayıt Dışı Çalışma	131
4.5.4. Aile Hayatı ve Çocuk Bakımı.....	132
4.5.5. Biyolojik ve Fizyolojik Durum	133
4.5.6. Temsil Edilme	136
4.5.7. İşyerinin Fiziki Şartları.....	138

BEŞİNCİ BÖLÜM

Bulgular, Öneriler ve Sonuç.....	143
5.1. Bulgular.....	143
5.2. Öneriler	146
5.3. Sonuç	149
KAYNAKLAR	153

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 3.1: İstihdam, İşgücüne Katılma ve İşsizlik Oranı (%) (TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2014-2020).	34
Tablo 3.2: Eğitim Seviyesine Göre Kadın İstihdam Oranı (%) (TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2014-2020).	38
Tablo 3.3: Medeni Duruma Göre İşgücüne Katılma Oranı (%) (TÜİK, İşgücü İstatistikleri, 2004-2019).	40
Tablo 3.4: Kadın İstihdamının Sektörlere Göre Dağılım Oranı (%) (TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2014-2020).	43
Tablo 3.5: Yarı Zamanlı Çalışanların İstihdam İçindeki Oranı (%) (TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2007-2020).	45
Tablo 3.6: Cinsiyete Dayalı Kayıt Dışı İstihdam Oranları (%) (TÜİK, İşgücü İstatistikleri, 2002-2021).	47
Tablo 3.7: İş Kazası Geçiren Sigortalıların Cinsiyete Göre Dağılımı (Kişi) (SGK, SGK İstatistik Yıllıkları, 2007-2020).	49
Tablo 3.8: İş Kazası Sonucu Ölenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı (Kişi) (SGK, SGK İstatistik Yıllıkları, 2007-2020).	51
Tablo 3.9: Meslek Hastalığına Tutulanların Cinsiyete Göre Dağılımı (Kişi) (SGK, SGK İstatistik Yıllıkları, 2007-2020).	53
Tablo 3.10: Meslek Hastalığından Ölenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı (Kişi) (SGK, SGK İstatistik Yıllıkları, 2007-2020).	55

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 3.1:	İstihdam Oranı (15+ Yaş) (TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2014-2020).	35
Şekil 3.2:	İşgücüne Katılma Oranı (15+ Yaş) (TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2014-2020).	36
Şekil 3.3:	İşsizlik Oranı (15+ Yaş) (TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2014-2020).	37
Şekil 3.4:	Eğitim Seviyesine Göre Kadın İstihdam Oranı (%) (TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2014-2020).	39
Şekil 3.5:	Medeni Duruma Göre Kadınların İşgücüne Katılma Oranı (%) (TÜİK, İşgücü İstatistikleri, 2004-2019).	41
Şekil 3.6:	Medeni Duruma Göre Erkeklerin İşgücüne Katılma Oranı (%) (TÜİK, İşgücü İstatistikleri, 2004-2019).	42
Şekil 3.7:	Kadın İstihdamının Sektörlere Göre Dağılım Oranı (%) (TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2014-2020).	44
Şekil 3.8:	Yarı Zamanlı Çalışanların İstihdam İçindeki Oranı (%) (TÜİK, Hanehalkı İşgücü Araştırması, 2007-2020).	46
Şekil 3.9:	Cinsiyete Dayalı Kayıt Dışı İstihdam Oranları (%) (TÜİK, İşgücü İstatistikleri, 2002-2021).	48
Şekil 3.10:	İş Kazası Geçiren Sigortalıların Cinsiyete Göre Dağılımı (%) (SGK, SGK İstatistik Yıllıkları, 2007-2020).	50
Şekil 3.11:	İş Kazası Sonucu Ölenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı (%) (SGK, SGK İstatistik Yıllıkları, 2007-2020).	52

Şekil 3.12: Meslek Hastalığına Tutulanların Cinsiyete Göre Dağılımı (%) (SGK, SGK İstatistik Yıllıkları, 2007-2020).....	54
---	----